

HÍRMONDÓ

A Nyíregyházi Evangélikus Gyülekezet hírei

„Hiszek, segíts a hitetlenségemen!”
(Mk 9,24.)

XIII. évf. 7-8. szám
2004. július-augusztus

N y a r a l u n k !

Az egyházi esztendő ünnepi féléve elmúlt már és erősen benne vagyunk a nyárban, amikor gyerekeknek és diákoknak szinte „ünnepi negyedév” a vakáció. Sőt, mi felnőttek is igyekszünk ilyenkor szabadságra menni és sokszor a Szentháromság ünnepé utáni vasárnapokon az istentiszteleteket elhagyni. Mintha ez is rendjén volna: „Elvégre nyaralunk!”

Az üdülők nyári vendégei mellett azonban észre kell vennünk azokat, akik éppen ilyenkor, a nyár hevében nehéz munkában fáradoznak – féltőn az új kenyérért, amit oly sok minden fenyeget. Nem elég a szeszélyes időjárás, még annak gondja is rájuk nehezedik, hogy a magyar mezőgazdaságot szeretnék befogni a „génbibrált” élelmiszer-nyersanyagok tömegtermesztésére, noha a minőségi és biogazdálkodás felelne meg jobban még a hagyományoknak is. Vidám, felhőtlen nyaralás helyett sok családban ilyenkor derül ki, hogy széthullott s az „otthon”, mint reggeli harmat a nyári forróságban nyomtalanul elenyészett. Legfeljebb az új kapcsolatot keresett fél szeretné remélt boldogságát gondtalan kikapcsolódással kezdeni. De a tüzes nyári napsugárnál is égetőbbé válik a felismerés, hogy gondjainkat, kötelességeinket, felelősség-vállalásainkat s –hordozásainkat, szereteteink megbecsülését, a másik ember és egyáltalán az élet tiszteletét most sem akaszthatjuk fogasra – hadd marja a rozsdá, amíg mi az augusztusi napsugárözönben szépen lebarbulunk. Akadnak, akik az agyon reklámozott strandokon és fürdőhelyeken bocsátják közszemlére kicsattanó egészségüket, miközben kórházi ágyon vergődnek mások, akiknek arcáról a

gyöngyöző verítéket, megtört testükről az izzadságot szeretjük törölgeti, halványuló reménnyel a szívében.

Talál-e örömet a divatos napfürdőzésben az, aki befejezte tanulmányait, esetleg diplomával a kezében, és nem jut neki munkahely? Keresik-e a falusi turizmus garantált nyugalmát azok, akiknek az otthonteremtés nem sikerült? Természetesen azt sem tudhatjuk előre, hogy éppen az önfeledt nyaralásunkban nem kapjuk-e meg a megállj parancsot. - Pedig hányszor maradt meg a szép, fényes augusztusi ünnepeinkből csupán a tűzijáték füstje.

Életünk, emberi egzisztenciánk veszélyeztetett! Olyan, mint a történetben (Mk 9,14-28.) megismert reményét vesztett édesapáé, súlyosan beteg fiáé és az első tanítványoké, akik csődöt mondtak Jézus Krisztus követésében. – Mi nincs rendjén nyaralásunkban sem? A hitünk! Hitetlenségünk következménye sokféle reménytelenségünk, hogy betegségünkben nincs gyógyulás és az a sok erőtlenség, amit a gyülekezet, családunk és saját életünkben tapasztalunk, és az a sok gond, amelyek nyaraláskor sem eresztenek. Jézus pedig azzal bátorít, hogy minden lehetséges annak, aki hisz. A hit forrása pedig Jézus, aki Istennek, az Atyának hatalmával parancsol – akár a betegséget okozó erőknél, de minden életromboló erőnek, a gonosz, a bűn és a halál hatalmának -, hogy életünk, új életünk, újjászületésünk és örök életünk legyen. Ez van érvényben akkor is, ha nyaralunk. – Mikor kéred őt, hogy „tegyen valamit”?

A nyaralók közül mondhatja valaki, hogy mindez ijesztgetése a megelégedett embereknek, akik az élet napos oldalán gondtalanul sütkéreznek és ügyeskednek a sok pénz reményében s vélik, hogy azzal mindent beszerezhetnek és megszerezhetnek. Jézus szava legyen a hideg zuhany, hogy magunkhoz térjünk: „Ó hitetlen (és Mt 17,17. szerinti elfajult) nemzedék, meddig leszek még veletek?...”

Meddig halasztjuk, mikor kiáltunk már Jézus Krisztushoz: „Segíts!”, „Hiszek, segíts a hitetlenségemen!”.

Rözse István
lelkész

„A szegénység nem kellemes, de van ennél rosszabb is a világon. A szűk cipő szorít, de csak a nagy lábat. Ha kicsi a jövedelmünk jó, ha az igényünk is kicsi. Nem a szegénység, hanem az elégedetlenség az, ami szégyen.” (C.H. Spuergon)

Beszámoló a 2004. június 20-án tartott presbiteri ülésről

1. napirendi pont: Beszámoló az Egyházmegyei Elnökség által végzett hivatalvizsgálatról.

Előadó: Abaffy Zoltán egyházmegyei felügyelő.

Először is hangot adott annak az elismerésének, ami a gyülekezeti munka adminisztrációs fegyelmét, irattári rendjét és egész dokumentációs rendszerét illeti. Példaértékűnek nevezte azt a munkát, amit ezen a téren létrehoztunk. A gyülekezeti munka további fejlődése érdekében egy nyolcpontos intézkedési tervet javasolt, melyben többek között a lelkészi naplók szabályos vezetése, a havi kétszeri lelkészi megbeszélés, havonkénti presbiteri ülés, felügyelő-választás szerepeltek, mint feladatok.

2. napirendi pont: Az Eötvös u. 2 sz. alatti épület felújításának költségvetést érintő kérdései.

Előadó: Veres Jánosné gazdasági vezető.

Az előzményekhez tartozik, hogy az épület felújítására 7 millió Ft. saját erő megléte alapján a Belügyminisztériumtól 5 millió Ft. összeget nyertünk el 2002 - ben.

Időközben az ÁFA visszaigénylésekből sikerült olyan összeget nyerni, ami lehetővé tette olyan építési engedélyes tervet készíttetni, ami a mai kornak megfelelő lelkészlakás iránt támasztott igényeknek megfelel. Eddig mintegy 20,4 millió Ft. került kifizetésre.

A kivitelezés során több olyan rejtett hibára és többletmunka szükségességére derült fény, ami költségnövelő plusz feladatot jelentett. A végleges bekerülési költség így 25,5 millió Ft-ra módosul, de így az egyházközségnek ez a parókiája –becslés szerint– 75 millió Ft. értéket képvisel majd.

Az előadó kérte a presbitériumtól az új költségvetés elfogadását.

Több hozzászólás után a többletköltség 17 igen és 8 tartózkodás mellett elfogadásra került. Arról, hogy a felújított parókiába ki költözik be, a következő presbiteri ülésen születik döntés.

3. napirendi pont: Az Evangélikus Általános Iskola módosított pedagógiai programjának megtárgyalása és elfogadása. Előadó: Takács Ferenc igazgató.

A módosított oktatási törvény alapján az iskolák – korábban jóváhagyott – pedagógiai programját módosítani kellett új fejezetekkel. A módosításra összefoglaló szakvélemény készült, mely néhány apróbb hiányosságra mutatott rá. A módosított programot az iskola Igazgatótanácsa egyhangúan elfogadta, és az iskolafenntartó egyházközség presbitériumának elfogadásra javasolta. Ez 24 igen szavazattal, 1 tartózkodás ellenében megtörtént.

Demcsákné Balczó Ildikó
másodfelügyelő

ENDREFFY ZOLTÁN 89. ÉVES

Endreffy Zoltán nyugdíjas lelkészünk június 29-én töltötte be 89. életévét. Egészségi állapota az elmúlt időszakban többször aggodalomra adott okot, ezért most különösképpen is hálásak vagyunk Mennyei Atyánknak megtartásáért! Egész egyházközségünk nevében Urunk áldását és bőséges irgalmát kívánjuk további életére, őszinte testvéri szeretettel és tisztelettel: *az Egyházközség Elnöksége*

**SZÜLETÉSNAPI
BESZÉLGETÉS ENDREFFY
ZOLTÁN LELKÉSSZEL**

Hírmondó: *Édesapjától milyen lelki örökséget kapott?*

Endreffy Zoltán: Felsőszeliben, elemi iskolás koromban hallottam, hogy egy lovasgazda rendszeresen fölvette az embereket kocsijára, és feltette a kérdést: mikor fogsz megtérni? Ezen én csodálkoztam, ugyanakkor hallottam a bibliásokról, akik Felsőszeliben éltek. A hívők és nem hívők közötti ellentétek akkor oldódtak fel, amikor édesapám is az ébredés felé fordult. Édesapám előtt báró Podmaniczky volt a lelkész, aki a Parasztprofétát fordította finn nyelvről (írta Oravala Ágoston). Én magam ilyen előzmények után kezdtem érdeklődni a finn ébredés iránt és maga Finnország iránt, ahová később személyesen is eljutottam.

H.: Melyik az életét is meghatározó, legkedvesebb bibliai igéje?

E. Z.: Életem meghatározó Igéi voltak: 1., 23. és a 130. Zsoltár. Betegségem idején is többször eszembe jutottak ezek az igeversek.

H.: Hogyan élte meg a gyülekezetépítés örömeit és nehézségeit?

E. Z.: A 45 éves szocialista rendszerben az evangélikus egyház is megsínylette a körülményeket, el akarták sorvasztani, de Isten mindig megvédte egyházát. Életemben meghatározóak voltak a nyíregyházi tanyabokori bibliaórák, melyek nem véletlenül alakultak ki. Hatással volt rájuk a Túróczy Zoltán püspök úr jelenlétével, és a Bethánia-mozgalommal összefüggő ébredés. Családunk akkor költözött Nyíregyházára 1948. év végén, amely korszak az egyházi iskolák államosításának kezdetét is jelentette. Ez elcsüggesztette nemcsak paptársaimat, hanem a gyülekezetet is. Mégis Isten csodálatos munkáját jelentették, hogy erre az időszakra estek a téli és nyári táborok. A hitoktatás és konfirmáció oktatás töretlenül folyt, ebben élen járt a tanyabokri evangélikusság. A gyülekezet átvészelte ezt a nehéz korszakot, a magyarországi nagy evangélikus gyülekezetek közül a legeredményesebben. Isten megvédte egyházát.

H.: Hogyan foglalná össze egy hosszú élet hit - tapasztalatait?

E. Z.: A hit állandóan fejlődő életet jelent Krisztusban. A gyülekezet maga ilyen hívő emberek közössége. Az „ébredés, fölébredés” a bűn álmából azt is jelenti, hogy a hívő emberek tudnak békességben élni és egymásnak megbocsátani. Senki nem kész hívő ember a megtéréskor, szüksége van naponkénti megújulásra az Ige fényében. Ezért is kívánatos a naponkénti Biblia-olvasás, imádság, Isten-dicsőítés, amelybe a családját is bevonja. Erre jó példákat láthattunk Nyíregyházán a gyülekezet életében. Istennek adok hálát, hogy családommal együtt Nyíregyházára kerültem, és itt munkálkodhattam.

H.: Mit üzen az ifjúságnak?

E. Z.: Az ifjúság számára sincs más megoldás életük problémáira, mint a Krisztussal való személyes kapcsolat. Ez közösségben élhető meg a legeredményesebben, ahol egymásnak is tudnak segíteni az ifjúkori problémák megbeszélésében. Nem elég a hagyományos vallásosság. A közösségi kapcsolat rendszerességet is jelent, mindig előtérbe helyezni az „egy szükséges dolgot”, mert könnyű elsodródni. A veszély egyre nagyobb, ahogy az utolsó időköt éljük.

Kedves Zoli bácsi, köszönjük szépen a beszélgetést.

Levél Finnországból - Suolahtiból

Kedves Nyíregyházi Gyülekezet!

1989. június 4-én, 15 évvel ezelőtt jártunk nálatok a mi gyülekezeti énekkarunkkal. A ti gyönyörű országotokba repülővel érkeztünk, és megcsodáltuk a változatos földrajzi tájat: a síkságot, a hegyeket, a hortobágyi pusztát és szép fővárosotokat.

Énekelhettünk Galgagután, Egerben és Budapesten is.

Elmentünk barátságos otthonaitokba, ahol szeretettel fogadtatok minket. Kevesen beszélünk közös nyelvet, de testvérek lehettünk Jézus Krisztusban.

Én sohasem fogom elfelejteni ezt az utat, a nagytemplomi hangversenyt, a szeretetteljes fogadtatást, Magyar László lelkész úr segítségét, kedvességét.

Szeretettel és tisztelettel emlékezünk nyíregyházi testvéreinkre!

Päiviö Turtiainen

a suolahti evangélikus gyülekezet énekkari titkára

2004. július

Isten országának kincse Pünkösdhétfői csendesnap Vargabokorban

Horkay László magyar református püspök Kárpátaljáról jött el a nyíregyházi evangélikus gyülekezetbe, hogy a pünkösd Lélek határokon átívelő kiadásáról és megelevenítő erejéről tegyen bizonyosságot a mintegy kétszázharminc igére szomjas léleknek. A csendesnap kezdő és záró áhítatát az ünnepre kijelölt evangéliumi igé (Lk 12,32–34) alapján tartotta, melynek alap-gondolatát így fogalmazta meg *Adámi László* lelkész, a nap házigazdája: Isten országának kincse.

Ne félj, te kicsiny nyáj, mert Atyád az Isten! – így biztatta a püspök az egybegyűlteket. Miben áll Isten országa? – erről szólt három másodéves teológus, akik a Lélek friss fuvallatát hozták el a gyülekezeti ház kertjébe, mert szavaik nyomán a délutáni kiscsoportos beszélgetésekben eleven párbeszéd folyt a Lélek mai munkájáról. *Lakatos Lilla* az igazságról; *Adámi Mária* az Isten ajándékozta békéről; *Kósa Gergely* a Szentlélekben való örömről tett bizonyosságot. *Bálint Éva* tanárnő arról számolt be, mivel jár ma Jézus követése.

A Lélek áradását megtapasztaló gyülekezettől azt kérdezte az úrvacsorai istentiszteleten Horkay püspök: Hol van a szíved kincse? – Az Urától kapott “kóstoló” erejével indult tovább a kétszázötvenegyes gyülekezetben folyó hétköznapi szolgálatra ez a maroknyi; mennyei kincset lelt, “lelkes” ember...

–i-s

KÖZÖS NYELV ÉS A LÉLEK EGYSÉGE**KÜLDETÉS****Beszélgetés Horkay László püspökkel,
a kárpátaljai reformátusok életéről**

A pünkösdhétfői csendesnap végén Vargabokorban, hazautazása előtt rövid beszélgetésre kértem *Horkay László* püspököt, hogy Olvasóink közelebről is megismerhessék az Ukrajnában élő magyar nyelvű református gyülekezetek életét, fő célkitűzését; amelyet már címével is egyetlen szóban kifejez a Kárpátaljai Református Egyházkerület havonta megjelenő lapja; a *Küldetés*.

A közvetlen, barátságos egyházvezető az első kérésre igent mondott a számára ismeretlen laikus kérdezőnek, akitől "cserébe" elkérte a nap során elhangzott bizonyágtétele kéziratát, amely a Gal 3,1–5 alapján arról szól; mi történhet *Pünkösöd után – Galáciában és Nyíregyházán...*

A *Küldetés* legutolsó, ünnepi számában olvasható a püspök pünkösdi üdvözlője, amelyben a pünkösdi lángnyelvekkel kapcsolatosan *Augustinus* egyházatyát idézi: "A kevélység lelke megosztotta a nyelveket, a Szentlélek egyesítette. A Bábel tornyánál Isten büntetése az emberi gőg miatt a nyelv összezavarása volt, az egyház alázatos építésénél pedig a Szentlélek munkája által egymást megértő, egységes gyülekezet jött létre." A ma élő emberek is keresik az egységet, a közös nyelvet. A keresztyén egyházban csak Krisztusban lehet egység! Ezért imádkozott Jézus főpapi imájában az Atyához: "*Hogy mindnyájan egyek legyünk...!*"

- ***Püspök úr! Ez a lelki egység hogyan valósult meg területi értelemben is a Kárpátaljai Református Egyházkerületben; a történelem viharai között, ha csak Trianonig tekintünk vissza?***
- Éppen 84 éve, 1920. június 4-én írták alá a békeszerződést, de az autonóm terület jogát az akkori prágai kormány nem biztosította. 1923-ban a beregi, az ugcasai és az ungi egyházmegyék képviselői megalakították a magyar nyelvű, önálló Kárpátaljai Református Egyházkerületet, s megválasztották első püspöküket; Bertók Bélát. 1944-től Kárpátalja a Szovjetunió részeként a "babiloni fogság idejét" élte az egyház a rendszerváltásig. Csak egyetlen adat ebből a fél évszázadból: Közvetlenül a légerekben több, mint ötven-ezer kárpátaljai magyar ember halt meg, és sok lelkészt letartóztattak, száműztek. Az 1990-es év egy új korszak kezdetét jelentette a kárpátaljai református egyház történetében. A kommunista uralom kéz érintése nélkül összeomlott. Isten ítélete volt rajtunk a 45 éves babiloni fogság, és Isten kegyelme által szabadultunk meg. 1991-ben Ukrajna függetlenné vált, s ez további gazdasági összeomlást eredményezett. De éppen akkor látszott meg a hit megtartó ereje! Ezért nem is a nehézségekről kell szólnunk, hanem inkább hálaadással kell beszélnünk Isten diadalmas tetteiről és csodáiról, aki a sok nyomorúság után megemlékezett rólunk és megelevenített minket.
- ***Kérem, hogy ezekből az utolsó 14 évben átélt csodákból említsen meg néhányat!***

- Megnyíltak gimnáziumaink, elemi iskoláink. Egyház és iskola összetartoznak, ahol ezeket különválasztják, ott Jézustól tiltják el a gyermekeket. A hitoktatásban is ezt a 45 éves lemaradást kellett pótolnunk. Minden nyáron megszervezzük az ifjúsági táborokat mind a három egyházmegyében. Evangelizációs hét után sok fiatal jut élő hitre, és hazatérve beépül a gyülekezeti közösségbe. Három szeretetintézményünk van. Több, mint két tucat parókia és egy tucat új templom épült már fel. A nagydobronyi cigánytemplom két hónap alatt épült fel a régi parókia romjaiból. De sosem volt könnyű templomot építeni a kárpátaljai reformátusoknak. Például a nagydobronyi templom karzatán találtunk egy feljegyzést, a régi fatemplomot “1775-ben, sok bajjal teljes szűk időben” építették.
- **Püspök úr, a lapjuk címe: Küldetés. A gyakorlatban ma hogyan élik meg a gyülekezetek a missziói feladatot és lehetőséget?**
- Isten igéjét soha nem lehetett bilincsbe verni. Minden keresztyén misszionárius lehet a saját családjában, munkahelyén, a társadalomban. A legnagyobb egyházüldözés idején is eljutottak hozzánk a Bibliák, a vasfüggönyön keresztül. Isten ezekben a mai időkben nagy kaput nyitott a misszió számára, amióta a határon keresztül korlátlan mennyiségben bejöhét a vallásos irodalom. Például 1992-ben csupán egy év alatt 49 ezer orosz és ukrán nyelvű biblia jutott be Hollandiából és Skóciából, amit mi tovább postáztunk a volt Szovjetunióba. De a lepramisszió is elkezdődött, s az ukrainai leprakórházat támogatjuk ruhával, élelemmel, pénzzel. Hároméves misszionáriusképzés is elindult, ahonnan többen a kórházmisszióban, az ifjúsági munkában és a cigányok között szolgálnak. Áldásosan működik az iszákosmentő misszió is.
- **Gondok, félelmek nincsenek is a mai kárpátaljai magyarok között?**
- A legfontosabbat említtem: Kárpátalja kimaradt az EU-ból, hogyan jutunk ezután át a határokon; sorra vezetik be szomszédaink a vízumkényszert. A státus igazolványt sokan igényelték, ezzel lehetett utazni, az aggasztja a gyülekezetek tagjait: Hogyan lesz tovább?
- **Kérem, hogy mutassa be önmagát is Olvasóinknak, mióta püspök, hol szolgál, milyen közegyházi területeken van megbízatása?**
- Ukrajna különválása után az Alkotmány biztosítja az egyház függetlenségét. Jelenleg az állam nem avatkozik bele az egyház belügyeibe. 1991-től helyreállt a zsinat-presbiteri elven alapuló egyházkormányzás. Áldassék az Úr neve, hogy a teológiai lelkészképzés is megindult, és lelkészhiány miatt ma nem ürülnek ki a templomok. Engem 1998-ban választottak meg püspöknek, s 2002-ben újraválasztottak. Három cikluson keresztül töltheti be ezt a tisztséget ugyanaz a lelkész, 70 éves koráig. Jelenleg is a nagydobronyi gyülekezet lelkésze vagyok, s a püspöki székhely Beregszászon van. Szolgálhatok a magyar reformátusságért is a Református Tanácskozó Zsinat alelnökeként; és küldetésem van a Református Világszövetség elnökségi tagjaként a világ reformátussága között is. Éppen a közeljövőben lesz Ghanában egy konferencia, amelyre a Református Világszövetség ghanai származású elnöke hívta meg 200 ország küldöttségét. Hazájában hitre jutott, felébredt reformátusok élnek, s így majd ott is egymás hite által erősödhetünk.
- **Ugorjunk vissza egyházkerületébe! Élnek-e magyar evangélikusok Kárpátalján?**

- Sajnos, itt megszűnt az evangélikus egyház! Munkácson sváb, Ungváron szlovák nemzetiségűek látogatják a mi alkalmainkat. Ismereteim szerint Sztálin a Gulágra küldte a mieinkkel együtt az evangélikus lelkészeket is...
- **Honnan ered a püspök úr személyes kapcsolata a mai magyar evangélikus gyülekezetekkel?**
- Már harmadszor hívtak meg testvéri szolgálatra. 2000. nyarán a nyáregyházi evangélicizációs és missziói napon hirdethettem Isten igéjét; "Kaptatok-e Szentlelket" címmel. Erről az alkalomról is hírt adott lapjuk, az Evangélikus Élet, amelynek néhány száma eljutott hozzám is. Az elmúlt évben *Szmolár Attila* lelkész hívott meg egy ifjúsági konferenciára. S ma, Pütkösdfőfőn ismét *Adámi László* meghívásának tehettem örömmel eleget jelenlegi gyülekezetében, amely csak egyetlen betűvel különbözik az előzőtől; de a legközelebb ez az alkalom van hozzám,... már csak azért is, mert ma reggel ültem autótá, és 80 kilométeres utazás után lehetek együtt a vargabokri testvérekkel, akiknek a pütkösdi örömhírt így adhattam át: "Ne félj te kicsiny nyáj!" Kárpátalján a magyar lakosság mintegy hatvan százaléka református, s így százhuszezer magyar református keresztyén tartozik az egyházkerületemhez. Ukrajna népességéhez képest bizony, ez is kicsiny nyáj...
- *Engedjen meg püspök úr egy megjegyzést! A tudósító a nyáregyházi gyülekezet tagjaként jól emlékszik még arra, hogy ez a kapcsolat a kárpátaljai gyülekezetekkel kétirányú. Az emlékezetes nagy tiszai árvíz idején a nyáregyházi gyülekezet tagjai által összegyűjtött többkamionnyi természetbeni ajándékkal, pénzzel, valamint a város adományával az 1998. év végén és az 1999. év elején többször jártak Sztankó Gyöngyi és Laborcz Géza evangélikus lelkészek Técsőn, ahol az általános iskolába és gimnáziumba vitték a gyorssegélyeket. A kapcsolat ennél is régebbi, mert több év óta a tiszadobi táborban vendégül látnak kárpátaljai gyermekeket. A múlt évben pedig a nyáregyházi gyülekezet tagjai több napos kirándulást tettek az Ön egyházkerületében. Közöttünk tehát már régen megszűntek a határok, és a közös nyelv s reformátoraink közös öröksége révén, az ökumenizmus híveink között már nem elmélet, hanem átélt és megtapasztalt szeretetkapcsolat a Krisztusban. S a lapjukban címdalra közölt Túrmezei vers soraival szólva együtt: "Várjuk Szentlelket!" – hogy: "Élő Jézus, legyen, ahogy ígérted! / Ejtsenek ámulatba minden népet / a vizek új csodái!" – Végül terveikről és célkitűzéseikről érdeklődöm; melyek az Ön "küldetésének" aktuális feladatai?*
- Valószínűleg azonosak a Magyarországon élő evangélikus és református keresztyénekével, hiszen Isten Szentlelke felekezeti és földrajzi határokat átlépve munkálkodik, s a közös nyelv és a Lélek egysége fűz össze minket a keresztyénség nagy családjában. Szerintem a lelki megújulásra van a legjobban szükség, mert az egyház akkor erős, ha van hite az élő, feltámadott Krisztusban. Szükség van a családok tisztaságára, az ifjúság erkölcsi újjászületésére. Töreksem, hogy tisztsegeimből adódóan is szorosabbra fűzzük a kapcsolatainkat a világban szétszórt magyar reformátussággal. Igehirdető presbitereket szeretnénk képezni, hogy ha jön egy újabb üldözés, ne találjon bennünket készületlenül. A szórványok gondozása is fájó sebünk, mert nincs emberünk, akít odaküldjünk. Nincs, aki összegyűjtse a volt Szovjetunióban, diaszpórában élő magyarokat. De mindcsek csak azt a meggyőződésünket erősítik, hogy a pütkösdi Lélek erejével Istenünk

mindent megcselekszik, ami javunkra van, ha hittal kérjük tőle. Övé legyen a dicsőség mindörökké!

- *Úgy legyen! – mondtuk mindketten, miközben a tudósító már gyönyörködve lapozgatta a nyíregyházi gyülekezetnek ajándékozott képeskönyvet; a “Kárpátaljai református templomok” című albumot, amelyben a megújult épületek, s a gyülekezetek történetei és mai szolgálatai az élet jeleit mutatják; a tisztségét hat éve töretlen hűséggel betöltő püspök küldetése nyomán, mert – mint az a címerükben is olvasható – “Velünk az Isten!”*

Lejegyezte: G. A.

Helyszíni tudósítás a szolnoki Missziói Napról

MINDEN ÉRTETEK VAN!

*„Mert minden értetek van, hogy a kegyelem sokasodjék,
és egyre többen adjanak hálát az Isten dicsőségére.” (2Kor 4,15).*

Ezt az ígét kaptuk útravalóul 2004. május 22-én; amely tovább visz, akár a következő missziói napig. *D. Szebik Imre* elnök-püspök záró igehirdetésének a címben megfogalmazott igei kijelentés volt a központi üzenete a szolnoki Versey Ferenc gimnázium tornacsarnokát teljesen megtöltő evangélikusok számára, akik az északi kerület mind a hat egyházmegyéjéből érkeztek. Köztük voltunk mi is, a nyírszölösi és a nyíregyházi két tele busz utasai, *Labossa Péter* igazgató lelkész vezetésével.

De mi is volt ez a minden; idézzük fel immár időrendben az eseményeket! Mindhárom egyházkerületben azonos program szerint, ugyanakkor került sor erre a missziói napra, melynek főtémája is közös volt; s amint ez a tornacsarnokban kifeszített transzparenson a gyönyörű színes Luther-rózsa mellett is olvasható volt: **Egységben? Szeretetlenben!** (Róm 12,9–21). A szervezők nevében *Györfi Mihály* lelkész köszöntötte a misszió elkötelezett híveit, *Györi Péter Benjámint* helyi lelkész pedig a találkozó programjának technikai lebonyolításáról adott hasznos információkat. Ez a kis szolnoki missziói gyülekezet vállalta a rendezés gondját, s reménység szerint lélekben megerősödve és meggazdagodva folytathatja Urától nyert küldetését itt a Tisza partján fekvő nagyvárosban és környékén.

Evangelizációs igehirdetésében *Sándor Frigyes* Mt 28,18–20 alapján az alapról szólt, amelyről el lehet indulni. A gorilla és az oroszlán bőrébe búj; egy megszűnés réme által fenyegetett állatkert két dolgozójának „mesés” története alapján kérdezte, az ember hogyan keresztyén? Kívül, vagy belül, vagy kívül-belül?! A megtérés és újjászületés fontosságát hangoztatva, kérte; a szeretetre építsünk! Jézus hitte, hogy a világot meg lehet változtatni; s mert ő győzött, nekünk is le lehet győznünk a gonoszt, Jézus nevében. Akarsz-e a Győztes oldalán állni?

Bozorády Zoltán esperes, püspökhelyettes előadásában azokról a feladatokról szólt, amelyekért küldetésben vagyunk. A korlátokról csak annyit jegyzett meg, hogy mi vagyunk azok a korlátok, ha akadályozzuk Isten munkáját! S a másik akadály önmagunkon kívül a sátán. A gyülekezetek reménységben végezzék a missziót; s ehhez néhány ötletet ajánlott saját élet gyakorlatából. Aktívnak kell lennünk, mondanunk kell az Útmutató igéit mindenütt; kórházban, a felvett stoppos utasnak, a lelki betegeknek is; alkalmas és alkalmatlan időben beszéljünk Jézusról, és akár énekeljünk is róla! Ezt egy történet kapcsán be is mutatta; van úgy, hogy csak ily módon lehet valakihez közelebb jutni. A missziói nap vezérigéjéből idézett: „*A reménységben örvendezetek, az imádkozásban legyetek állhatatosak!*”

Ebéd előtt (a színes tappancsos és tappancs nélküli regisztrációs kártyáink alapján) még szétszéledtünk az iskola tantermeibe, ahol igazi gyakorlati missziói órán vehettünk részt a jelen lévő lelkészek vezetésével. Beszélgettünk a Sándor Frigyes által kifejtett alapról, saját feladatainkról és korlátainkról.

Négy turnusban gyorsan megebédeltünk a közeli étteremben, és délután érdeklődve hallgattuk egymás egyházmegyéinek a bemutatkozását, a fiatalok éneklését, a néhányszavas beszámolókat és a személyes bizonyágtételeket, az élő gyülekezetek életjeleit – lássátok, ezek, ilyenek vagyunk mi, „északiak”!

Gyorsan elrepült a nap, és íme, éles váltás; záró áhítatában két megdöbbenő, kijózanító és missziós felelősségünket ébresztgető képet idézett lelki szemünk elé egyházkerületünk püspöke: A lelkész az üres templomban egyedül imádkozik az oltár előtt, felismerve saját mulasztásait, felelősségét is; de egy „véletlenül” betévedt látogató ezt hallva, megújult étellel távozik. A másik látomás még megdöbbenőbb. Az önmagát megszűnésre ítélt gyülekezetet jelképesen eltemeti a lelkész. Az önmagukat gyászoló még egy utolsó pillantást vetnek a nyitott koporsóban lévőre; s az annak alján lévő tükörben a saját arcát láthatta meg minden reményvesztett „volt” gyülekezeti tag, hogy feleszmélve, újra kezdje életét... A temetés ott elmaradt, de nincs sehol ilyen élőhalott gyülekezet, ahol múzeumi együttlét az istentisztelet, – amint ezt a püspökhelyettes még délelőtt megfogalmazta.

Ez a missziói nap is értünk volt, hogy legyünk és maradjunk abban az Európában, amely csak akkor lesz maradandó, ha három magaslaton nyugszik: Ezek az athéni görög műveltség, a római jogtudomány; és a gólgotai kereszt Jeruzsálemben. Igen, minden értetek van, zárta a missziói napot *Szebik Imre*, mert minden kegyelem! S ennek a kegyelemnek az oltárához járult minden jelenlévő, hogy olyan útravalót kapjon Jézus testében és vérében, amely tovább visz; nemcsak a következő missziói napig, de elvisz egészen a célig... A tudósítóban felmerült a kérdés: a nagy nyíregyházi gyülekezet tagjainak lenne-e ereje és küldetésstudata egy ilyen kerületi missziói nap megrendezéséhez?

Garai András

**

**

**

1800 piciny fény A 2004-es Szélrózsza beszámolója

„...A világ világossága” így foglalta össze az idei Szélrózsza Találkozó mondanivalóját a mottója. A Szélrózsza egy Evangélikus Országos Ifjúsági Találkozó, amelyet immár ötödik alkalommal rendeztek meg, idén Tatán, az Öreg-tó partján, és amelyen harmadik alkalommal vettünk részt öcsémmel, Marcival. Minden találkozón nagyon sokat kaptunk hitben és emberileg is. Kétévente gyűlnek össze (nem csak Evangélikus) keresztény fiatalok a szélrózsza minden irányából, hogy öt napon keresztül sátrakban lakva, vidámságban együtt vegyenek részt érdekes előadásokon, tartalmas fórumbeszélgetéseken, színdarabokon, komoly- és könnyűzenei koncerteken, kreatív programokban, sportolásban vagy baráti beszélgetésekben. De legfőképpen, hogy együtt adjanak hálát Istennek!

„A világ világossága”. Jézus nem csak magára mondja, hanem Mt 5.14-ben azt is hangsúlyozza, hogy: „Ti vagytok a világ világossága” és ez nagyon fontos és felelősségteljes dolog nekünk, keresztényeknek! Minden programnak a világosság-sötétség ellentéte volt a vezérfonala.

Idén nem 'csak' résztvevőként voltunk jelen, hanem vállaltunk lelkigondozást is. A tábor egy csendes sarkában található ún. Társas-házba bárki bármikor bekapogtatható, ha szeretne volna valakivel megosztani gondját, kétségét, vagy egyszerűen egy beszélgetőtársra vágyott. Naponta kb. 2-3 órát töltöttünk itt, elég sokan megfordultak a házban és remélem, hogy ha igazán tanácsot nem is mindig tudtunk adni, legalább az segített egy kicsit, hogy valaki meghallgatta őket.

Nekem (Marcinak) a legjobb élményem a tábor mottójához kapcsolódik. A világ világosságáról annyira kevés szó esik, annyira nem tudatosul bennünk, hogy nekünk kell a világosságot képviselni, hogy nagyon jó érzés volt, hogy egy egész tábor erre épül. *Hofner József* szombat reggeli előadása „A világosság és én” címmel érintett meg a legjobban, hiszen konkrét tanácsokkal látott el bennünket, hogyan lehetünk mi a világ világosságának képviselői mindennapjainkban.

A fórumok közül engem (Anikó) *Czakó István* vallásfilozófus előadása fogott meg a legjobban, amelyet az élet értelméről tartott, „Van-e értelme az életnek, és ha nincs, miért van?” címmel. Elmondta, hogy minden ember életének más az értelme, amelyet Isten vezetésével kereshet és találhat meg. Nem lehet receptet írni arra, hogy mi az emberek életének az értelme, csak Istennel tudjuk meglegelni. Rengeteg filozófus és tudós gondolkodott már ezen, de mind ugyanerre a következtetésre jutott.

2 év múlva ismét megrendezésre kerül a Szélróza és reméljük sikerül felülmúlni a mostani 25 fős nyíregyházi képviseletet.

Bálint Anikó és Marci

Dr. Loós Tibor köszöntése

Tizenhárom éve, a Hírmondó születése óta, a lap leghátsó oldalán, a Szerkesztő Bizottság tagjai között található egy név: dr. Loós Tibor neve.

Ha találkozik és beszélget vele az ember, el sem hinné, hogy július 19-én már a 80. születésnapját ünnepelte, olyan friss a testi és szellemi kondíciója. Lehet, hogy sokan alig vagy csak futólag ismerik, így jogosnak találjuk feltenni a kérdést, hogy ki is valójában dr. Loós Tibor? Sajat meghatározása szerint: magyar, evangélikus, orvos.

A városban legtöbben, mint tüdő és gyermekgyógyász szakorvost ismerik, sokan azt is tudják róla, hogy 1993 óta a város díszpolgára. Ezt az elismerést és megtiszteltetést nemcsak az akkor 39 éves áldozatos orvosi munkájáért, hanem tudományos tevékenységéért — már fiatalon megvédte kandidátusi disszertációját — is kapta. Gyermek-szakorvosi praxisát mai napig is folytatja.

Hogyan ismerhetjük őt mi, nyíregyházi evangélikusok? Sokféle feladatot látott el és lát el mai napig is gyülekezetünkben. Több éven át volt presbiter, képviselőtestületi tag, a presbitérium külügyi bizottságának vezetője. Különösen sokat tett a denkendorfi testvérgyülekezettel való kapcsolatok ápolásáért, kiszélesítéséért.

A Hírmondó szerkesztőségi munkájában mindig készségesen, lelkiismeretesen vesz részt, bölcsessége, sokirányú tájékozottsága nagy segítséget jelent.

Nem utolsó sorban úgy ismerhettük őt, mint szorgalmas templomba járó és egyéb gyülekezeti alkalmaink résztvevőjét.

Most, a 80. születésnapja alkalmából köszönetet mondunk sokévi hűséges szolgálatáért, egész egyházközségünk részéről. Kérjük Urunkat, hogy őrizze meg továbbra is derűjét, lelki békéjét, mindenki iránti szívességét és adja gazdag áldását életének minden területére!

Az Egyházközség Elnöksége

**„... amikor megtették ezeket akárcsak eggyel is a legkisebb atyámfiai közül,
velem tettétek meg.”**

(Máté 25,40.)

Köszöntő

Ezúton is szeretném megragadni az alkalmat —, hogy ily módon — szeretettel köszöntsem gyülekezetünk tagját, dr.Loós Tibor főorvos urat 80. születésnapján.

Több gyermekes, bevallom nagyon aggódó anya vagyok, s ezt tudván egy kedves ismerősünk ajánlotta, hogy légúti problémákkal küszködő gyermekeimet öhozzá vigyük el. Én szaktekintélyében bízva, meg is tettem ezt, és nem csalódtam, sőt... Személyében olyan orvost ismerhettem meg, akivel — bevallom—, ezt megelőzően sohasem találkoztam, s azt hittem ilyen doktor bácsi csak a mesében létezik. Egy nagyszerű embere annak a ma már csaknem „kihalt” orvostársadalomnak, mely önmagában személyesíti meg mindazt, amit a gyermekek iránti szeretet, türelem, közvetlenség, barátságosság szavakkal ki lehet fejezni. Jelleme, szaktudása lenyűgözött már az első pillanattól kezdve. Várószobájában megfigyeltem, hogy személyválogatás nélkül, mindenkivel nagy tisztelettel törődött, még azokkal is, akiket mások talán lenéznék. Többek között ezért is nagyon tiszteltem Őt. Betegségek idején a hozzá való elmenetel gyermekeim számára felért egy nagyszerű programmal. Megnyugtató személyisége és kedves humora, na és persze az elmaradhatatlan cukorka felért egy fél gyógyulással.

Nagyon hálás vagyok Istennek, hogy gyülekezetünk e tagja hitével, szeretetével, rendkívüli tudásával sok-sok családnak tudott segítséget nyújtani hosszú, ma is aktívan folytatott praktizálása alatt, mind testileg, mind lelkileg.

További életére Isten gazdag áldását kérem!

Egy hálás édesanya

„Emmausban” voltunk!

Élménybeszámoló Lukács evangéliumának 24. fejezete alapján

A nagyhét csütörtökétől „Emmausban” voltunk feleségemmel a húsvéti ünnepek alatt. Sopronból IC-vel utaztunk Nyíregyházára. A vonaton eközben beszélgettünk „azokról az eseményekről, amelyek történtek” (Luk. 24. 14.). Nemcsak az első nagypéntekről, hanem az éppen előttünk valóról is szóltam, amikor itt a nyíregyházi Emmausban hirdetem az igét a keresztfá titkáról húsvét fényében. Ha az élő Jézus ma is nem szegődik hozzánk és nem tárja fel, hogy neki mindazt el kellett szenvednie amit tettek vele, akkor csak Golgotánk lenne Emmaus nélkül.

A nyíregyházi Emmausban olyan szeretet-intézményt ismertünk meg, ahol „tanítványokként” élhetnek azok az idős emberek, akik életük utolsó szakaszát, meleg otthonra találva, itt tölthetik el nyugalomban. Az „idegen vándort”, a feltámadott Jézust, aki eddigi életüket is kísérte, ők is, most is kérhetik: „Maradj velünk, mert esteledik, a nap is lehanyatlott már.” És az élő Úr itt van velük az „emmausi” otthonukban. Felismerhetik a napi áhítatokon, a vasárnapi istentiszteleteken hirdetett igében, teste kenyérének megtörésében és vérének ajándékában.

„Megnyílik szemük” a hit titkainak meglátására, de egymás hitének az erősítésére is. Egy olyan szobába is bekopogtathattunk, ahol egy özvegyasszony a látogatójával éppen Jézusról beszélt azzal a céllal, hogy vendégét őhozzá vezesse. Mert diakónia és misszió összetartozik ebben az otthonban.

Ez a misszió persze már nem olyan, mint egykor az emmausiaké volt, akik még az este visszamentek Jeruzsálembé, hogy elmondják a tizenegyek és a többieknek a Krisztussal való találkozás élményét. Az otthon lakói a nagy udvarban mozognak bottal, vagy járókerettel, esetleg tolókosiban, betegápolók gondos sétáltatásával és közben beszélgetnek fájó kérdéseikről, és testi-lelki problémáikat gondozóikkal, lelkészekkel osztják meg. Közben „hevül” a szívük, erősödnek és még azoknak is ajkára tódul a „jó itt lenni”, akik már a tágas udvarba sem tudnak kijutni.

Isten gondviselő szeretetét megtapasztalhatják, amint övéit „füves legelőkön” vezeti az udvar zöld pázsitján, vagy szobájuk csendjében, „csendes vizekhez” terelgeti a (halas) tavakból felívelő víz-sugarak csillogásában, de főként a testi táplálék naponkénti biztosításában. A több mint 100 gondozott jobb ellátása szükségessé teszi az intézmény bővítését. Adja Urunk, hogy a szép tervek az Emmausi Szeretetotthon igazgató lelkészének, Bozorády Zoltánnak fáradhatatlan munkájával megvalósulhassanak.

Az Emmausból hitben és szeretetben gazdagodva tértünk vissza Sopronba, mert a Feltámadott nyomait láttuk ott is, és felismertük Őt a „kenyér megtöréséről.” Kérhetjük Őt, hogy maradjon velünk, amikor jön az este, kedves énekünk soraival. (Ev. Énekeskönyv 221, 1.)

Szimon János

ev. lelkész

Terjedelmi okok miatt a kéziratot nem tudtuk teljes egészében közölni, amiért lelkész úr szíves elnézését kérjük. (szerk.)

**

**

**

Az Evangélikus Általános Iskolából 2004. június 19-én ballagtak azok a nyolcadikosok, akik az evangélikus általános iskola alapításakor első évfolyamon kezdték tanulmányukat. Hálaadással tekinthetünk vissza az iskola elmúlt nyolc évi munkájára. Az „elballagottak” és az itt tanuló diákok és tanáraik életére kérjük Urunk gazdag áldását!

Az itt látható kép 1996-ban készült: a most ballagott, akkori elsősök bevonulnak a nagytemplomba, a tanévnnyitó istentiszteletre.

Anyakönyvi hírek

Házasságkötések:

„Amit Isten egybeszerkesztett...”

Vincze Sándor és Kanyári Zsuzsanna, Galyas Gábor és Magera Anita Mariann, Tapolcai Zoltán és Hatházi Andrea, Vaskó László és Szigeti Emilia, Hankószky Ferenc és Nagy Tünde Mária, Pásztor Adorján Krisztián és Kusnyerik Timea, Sztás Miklós és Pálvölgyi Katalin, Birkás János és Bodnár Orsolya, Dr. Hegedűs Zoltán és Varga Mária, Benicsák Szilárd György és Krisztián Erika, Sasvári Csaba Szilveszter és Vizi Ágnes Emese, Dobó Zsolt és Szabolcsi Hajnalka, Szabó Róbert és Kukucska Timea, Juhász Péter és Fazekas Éva, Tomasoyszki Gábor Attila és Kovács Mónika, Kovács István és Mihucz Beáta, Mikó Csaba és Kurucz Ivett, Szalánczy Krisztián és Gyugos Hajnalka, Szabó Péter és Dr. Bartos Mónika, Baranyi Szabolcs és Adamovics Zita

Keresztelések:

„Az Úr ajándéka a gyermek...”

Pristyák Péter Attila, Csernák Marcell, Gabulya Dávid, Zsiros János, Berényi Panna, Berényi Márton, Kiss Noémi, Balácsi Alexandra, Balácsi Bettina, Szikora Roland, Nagy Zita, Nagy Marianna Éva, Adonyi Petra, Jámbor Bence Bendegúz, Baranyi Szabolcs, Horányi Emese, Nagy Ákos Barnabás, Nádasi Botond, Nagyváti Bence, Csósz Máté, Bálint Dániel, Márton Áron, Hugyecz Júlia Zita, Szabó Ágoston

Halálozások:**„Én vagyok a feltámadás és az élet...”**

Makranczi József (52), Bartha Józsefné Dallos Julianna (75), Kun Istvánné Dövényi Adél (79), Sashalmi József (91), Palicz István (72), Vaskó Mihályné Gyurján Ilona (87), Valent Lajos György (79), Palicz József (81), id. Seregi József (89), Grósz Adolfné Kocsik Erzsébet (79), Machnyik Mihályné Michalkó Julianna (79), Budaházi Istvánné Kurucz Zsuzsanna (80), Fekete Péterné Szuhánszki Ilona (77), Bartha István (85), Miló János (76), Gönczi János (63), Zajác Pál (91), Litvai Zoltán György (57), Darvasi Erzsébet (67), Pristyák Pál (80), Bakai Andrásné Földi Mária (76), Szabolcsi János (62), Kiss Dénesné Kosecz Erzsébet (83), Garai András (77), Kukucska Jánosné Csernyik Irén (50), Kovács Jánosné Kósa Zsuzsanna (92), Turcsán Andrásné Pócsik Julianna (91), Huray Zoltánné Kocsis Mária (85), Sipkay Sándorné Bánszki Mária (92).

TÁLLYÁN, augusztus 28-án 10 órakor kezdődik a Hajdú-Szabolcsi és Borsod-Hevesi Egyházmegyék immár hagyományos csendesnapja. Gyülekezetünkből autóbust indítunk erre az alkalomra. Az utazási költség 600 Ft/fő, amit a jelentkezéskor a lelkészi hivatalban kérünk befizetni. A tállyai csendesnap lehetőség a találkozásra, kapcsolattartásra, újabb ismeretségek szerzésére, az egymás hite által való épülésre.

Szeptember 18-án /szombaton/ TANÉVKEZDŐ CSALÁDI NAP - ot tartunk 10 órai kezdettel a gyülekezeti teremben.

Szeretettel hívunk mindenkit: gyermekeket és felnőtteket, családokat, szülőket és nagyszülőket is. Ez az alkalom gyülekezetünkben a tanévnyitást is szolgálja, az új gyermek és ifjúsági munkaév kezdetét jelenti, hívogassunk és jöjjünk magunk is!

Köszönettel vesszük észrevételeiket, javaslatokat, közlésre szánt írásait, amelyeket vagy a Lelkészi Hivatalba, vagy az alább feltüntetett e-mail címre legyenek szívesek eljuttatni.

A Hírmondó legközelebbi számának tervezett megjelenési időpontja: szeptember 26.

Lapzárta: szeptember 10.

Az Evangélikus Lelkészi Hivatal címe: Luther tér 14. Tel: 508-770 Fax: 508-777

Hivatalos órák: munkanapokon 9-17 óráig.

Szerkesztőbizottság:

Dr. Loós Tibor, Pelles Ferencné

Felelős szerkesztők: Demcsákné Balczó Ildikó, Labossa Péter

Kiadja: a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség

E-mail: nyiregyhazi.hirmondo@lutheran.hu

Készült: Jedlik Kiadó nyomdájában 1400 pld.-ban.